

8

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Ik heb bij mevrouw Van Ark en de heer Koolmees geïnformeerd naar de stukken die naar de Kamer zouden worden gestuurd. Ze zijn ermee bezig. Ik heb het verzoek overgebracht om die stukken vóór 17.00 uur naar de Kamer te sturen. Dat lukt niet; ze hebben tijd nodig. Het kan uren in beslag nemen om alles uit te zoeken. Ik leg het verzoek bij jullie terug. Het zou kunnen dat het niet binnen een paar uur klaar is. Ik kijk wat de Kamer dan precies wil. Ik zie mevrouw Marijnissen, mevrouw Ploumen en de heer Wilders.

Mevrouw Marijnissen (SP):

Voorzitter. Wat ons betreft eerst alle informatie en alle stukken op tafel en dan een debat. Maar ik wil hier toch wel wat over zeggen. Het was al dagen bekend dat dit debat plaats zou vinden. De Kamer moet alle informatie krijgen om haar taak goed te kunnen doen, om de boel te kunnen controleren. Dit zijn nota bene verkenneren die werken in opdracht van ons, in opdracht van de Kamer. Moet je kijken hoe moeilijk het is om de stukken waarom de Kamer vraagt op tafel te krijgen, om goed een debat met elkaar te kunnen voeren. Ik vind dat echt een schoffering van de democratie. Maar goed, voor vandaag geldt: eerst de stukken op tafel — die zouden er om 17.00 uur zijn, maar die zijn er niet — maar pas een debat op het moment dat de stukken compleet zijn.

De voorzitter:

Ik stel ook de vraag wanneer het debat wel zou kunnen plaatsvinden. Ze geven aan dat ze tijd nodig hebben. Het is geen kwestie van een uur; daar heb ik natuurlijk expliciet naar gevraagd. Het kan ook langer duren, namelijk twee uur of langer. Het is goed om aan te geven of jullie behoefte hebben om later op de avond een debat te gaan voeren of misschien op een ander moment. Dat leg ik gewoon aan de Kamer voor. Mevrouw Marijnissen, want u staat toch voor de microfoon.

Mevrouw Marijnissen (SP):

Gezien de vele vragen die er zijn, lijkt ons dit niet iets wat we laat op de avond nog even gaan afraffelen. Dat lijkt me zeer onverstandig. Het lijkt me ook niet goed voor de democratie. Maar nogmaals, ik vind het eerder een grote schande voor de democratie dat die stukken er niet gewoon liggen als de Kamer daarom vraagt. Dat is het grootste punt. Maar eerst de stukken en dan het debat. Als die stukken er nu niet zijn, dan zal het debat morgenochtend moeten plaatsvinden.

Mevrouw Ploumen (PvdA):

Voorzitter. Ook ik wil graag inzage in alle stukken. Ik wil de tijd hebben om die te bestuderen. Ik zou ook even willen markeren, wellicht ten overvloede, dat deze situatie ontstaan is door de wijze waarop de verkenneren met het proces zijn omgegaan en door de opmerkingen van de fractievoorzitter

van de VVD dat er niemand verantwoording voor zou afleggen of uitleg over zou geven. Wij willen die uitleg wel. Daarvoor hebben we alle informatie nodig en hebben we tijd nodig om die te bestuderen. Wat mij betreft dus morgen een debat, als die stukken er vanavond zijn.

De heer Wilders (PVV):

Voorzitter. Ook ik vind het ongelofelijk. De Kamer had die stukken gewoon vandaag of gisteren moeten krijgen, met een mooie strik eromheen. Het is ongelofelijk maar ook onbehoorlijk dat we die niet hebben. Ikzelf zou in beginsel liever het debat vandaag voeren. Ik zou me kunnen voorstellen dat we om 19.00 uur beginnen als die stukken er binnen een uur zijn en we ze een uur kunnen bestuderen. Maar als het later is, dus als we die stukken niet om 18.00 uur hebben, we ze niet nog een uur kunnen bestuderen en we dus niet om 19.00 uur kunnen beginnen, dan kan het niet anders dan dat we het morgen doen. Ik breng u in herinnering dat de geachte oud-verkenneren, die hier nu zitten, nu zelf al — ze hebben een telefoon bij zich — appjes, sms'jes en e-mails kunnen aanleveren. Daar hoeven we niet op te wachten.

De voorzitter:

De heer Hoekstra, dan mevrouw Kaag, die er ook al stond, en dan de heer Klaver.

De heer Hoekstra (CDA):

Ik ben het eens met wat mevrouw Marijnissen en de heer Wilders net zeiden over de noodzaak om de stukken te hebben om het debat te kunnen voeren. Daar zijn we het, denk ik, allemaal over eens. Er wordt nu drie kwartier gezocht. Ik kan me voorstellen — u had het over uren, voorzitter — dat het misschien over een uur klaar is. Dan heeft Wilders volgens mij gelijk. Dan kunnen we het nog een uur, misschien zelfs een halfuur, voorbereiden. Dan kan het om 19.00 uur. Dan kom je volgens mij nog niet in de afrffelvariant terecht, waar Marijnissen terecht op wijst. Als het lukt voor 19.00 uur, dan zou ook ik ervoor zijn om het vandaag te doen. Anders zou ik het morgen willen doen.

Mevrouw Kaag (D66):

Ik wees in mijn vorige interventie al op de optie van een inventarisatie. Ik denk dat het inderdaad goed is — ik moet uitkijken, want ik ben het weer met de heer Wilders eens — om inzicht in krijgen in wat er nog mogelijk is. Als het binnen een uur beschikbaar kan worden gesteld, of als er een geïnformeerde mening is — "het is niet meer mogelijk, want er ligt te veel" — dan weten we waar we aan toe zijn. Dan kunnen we als Kamer een nieuw debat inplannen, en dan met het volledige inzicht in wat vereist is om dit proces zorgvuldig af te ronden.

De voorzitter:

De heer Klaver namens GroenLinks, dan de heer Rutte en dan de heer Segers.

De heer Klaver (GroenLinks):

Voorzitter. Deze fase van de verkenning moet goed worden afgesloten. Daarvoor zijn dit debat en alle onderliggende stukken van groot belang. Dat moeten we niet te ver voor

ons uit schuiven. Ik sluit mij dus ook aan bij de heer Wilders: als het kan, zou ik het vanavond willen hebben. Dat komt echt niet op een halfuur meer of minder aan. Maar als het vanavond kan, zijn wij voor. Als dat niet kan, moeten we uiterlijk morgenochtend dit debat starten, want we moeten dit ook niet eeuwig voor ons uit schuiven.

De heer Rutte (VVD):

Voorzitter. Ik ben het daarmee eens. Het zou mooi zijn als die stukken er zijn voor 18.00 uur, of 18.30 uur desnoods. Een halfuur lijkt mij voldoende om voor te bereiden. Dan zou je om 19.00 uur of uiterlijk 19.30 uur het debat kunnen laten beginnen. Ik vrees dat als dat niet lukt, Klaver gelijk heeft en het inderdaad naar morgenochtend moet. Maar het zou mooi zijn als het vanavond kan.

De heer Segers (ChristenUnie):

Daar sluit ik mij bij aan. Ik vind het belangrijk dat het wel snel plaatsvindt, maar ik vind het niet onoverkomelijk als het morgenochtend gebeurt, want dan hebben we ook echt de tijd om dat debat heel goed en grondig te voeren. Dat is vooral van groot belang.

De voorzitter:

Mevrouw Van der Plas — de middelste microfoon; die andere moest worden schoongemaakt — en dan de heer Azarkan.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Voorzitter. BBB is ervoor om het gewoon vanavond te doen. Ons maakt de tijd niet uit. Op het platteland wordt vaak 's nachts doorgewerkt om ons voedsel te maken. Wij zijn dus bereid om vannacht hier te zijn. We hebben allemaal een wekker op onze telefoon, dus ik zou zeggen: vanavond of vannacht voor mijn part.

De voorzitter:

De heer Azarkan namens DENK en dan de heer Eerdmans namens JA21.

De heer Azarkan (DENK):

Voorzitter, ik heb een aanvulling. Ik denk dat we alles op alles moeten zetten om het vandaag nog te doen, maar ik ben er ook wel een voorstander van dat we het goed moeten kunnen bestuderen. De andere kant is, collega's, dat we de spreekteksten voor een deel ook wel klaar hebben. Dus als het kan: vandaag. Wij doen met name de uitnodiging om alles op alles te zetten voor 18.00 uur.

De heer Eerdmans (JA21):

Voorzitter. Wij willen graag vanavond als het kan en morgenochtend als het moet. Maar ik heb een ander punt. De belangrijkste vraag vandaag is toch eigenlijk: wie heeft nou dat zinnetje "Positie Omtzigt, functie elders" bedacht? We zijn nu twee uur bezig met de stukken opvragen, maar misschien mag ik via u vragen aan mevrouw Ollongren, die de notitie onder haar arm meenam vanuit het verkennerhok, om die vraag te beantwoorden. Hoe komt dat op papier? Ze is hier nu. We zitten hier bij elkaar. We kunnen

het debat veel zorgvuldiger voeren als we de stukken hebben, maar die vraag ligt bij iedereen voor op de tong. Mijn vraag aan u is eigenlijk: kunt u mevrouw Ollongren die vraag laten beantwoorden?

De voorzitter:

Ik zou eerst even de procedure ordentelijk willen afronden en kijken wat de meerderheid van de Kamer wil. Iedereen zit met die vraag, maar het gaat erom dat de stukken die daaraan ten grondslag liggen, met de Kamer worden gedeeld. Ik ga dus even het rondje afmaken. De heer Van der Staaij en dan de heer Dassen.

De heer Van der Staaij (SGP):

Voorzitter, wat de SGP betreft: graag vanavond en anders morgen.

De heer Dassen (Volt):

Mevrouw de voorzitter. Met enige verbazing over hoe de administratie wordt bijgehouden, zeg ik: het zou fijn zijn als het vanavond kan, en anders morgenvroeg.

Mevrouw Ouwehand (PvdD):

Ik sluit mij graag aan bij mevrouw Marijnissen en mevrouw Ploumen. Volgens mij zitten wij met z'n drieën in "team morgen".

Mevrouw Simons (BIJ1):

Ik nodig mijzelf uit bij "team morgen". Ik begrijp dat het heel goed is om dit debat zo snel mogelijk te voeren, maar het moet vooral zo zorgvuldig mogelijk. Ik sluit mij dus aan bij de echte squad.

Mevrouw Den Haan (50PLUS):

Wat ons betreft ook: de volledige stukken ontvangen en verbazing over het feit dat die er nog niet zijn. Het liefst morgen een debat, zodat we ons goed kunnen voorbereiden.

De heer Baudet (FVD):

Twee dingen. Ik sluit mij aan bij mevrouw Simons' "team morgen". En ik sluit mij aan bij de heer Eerdmans: ook ik wil wel dat mevrouw Ollongren het gewoon even vertelt. Dan wordt het heel duidelijk. Ze is hier en ze is gewend om achter een microfoon te staan. Ik heb dus twee nieuwe politieke vrienden gemaakt vandaag.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik concludeer dat bijna de hele Kamer van mening is dat de stukken het liefst voor 18.30 uur naar de Kamer moeten worden gestuurd. Als die stukken ons voor 18.30 uur bereiken, kunnen we het debat om 19.00 uur aanvangen. Als dat niet het geval is, gaan we het debat morgen voeren.

Dan de vraag dat we één vraag al zouden laten beantwoorden. De kans is dan aanwezig dat iedereen vragen gaat stellen en dan gaan we toch het debat aan. Maar ik zou het

ordentelijk willen doen, aan de hand van de informatie waar de Kamer om heeft gevraagd.

Ik schors nu de vergadering tot 19.00 uur. Mocht het zo zijn dat voor 19.00 uur geen stukken zijn ... Ik bedoel 17.30 uur ... Jullie moeten niet meepraten! Opnieuw. Mochten de stukken voor 18.30 uur nog niet zijn binnengekomen, dan stuur ik jullie een mailtje en zal ik de vergadering even openen en dan weer sluiten. Dan hoeven jullie niet allemaal hier te komen. Dan gaat het debat morgen plaatsvinden.

Dank jullie wel.

De vergadering wordt van 17.12 uur tot 19.07 uur geschorst.